

LUCA képe luca KÉPE

A Vértes felől érkező első reggeli fényekre ébredtem, akkor vettem észre. Előző este költöztem be az új szobámba, akkor még nem tűnt fel. A képet cirádás, aranyozott ráma keretezte, mesearany színű. A földhöz támasztotta és egyszerűen otthagya az előző lakó. Anyám felhívta délelőtt, de azt mondta, nem kell neki, eddig is útban volt, idegesítette, majdnem eltűzelte előző héten. Furcsálltam, mégiscsak a Szűzanyát ábrázolta fehér ruhás-kék köpenyes szerelésben, ölében a pici Jézussal. Jobb keze elé tövisekkel átszúrt szívet festett a festő. Másfél méterről néztem a szemébe.

Már költözésünk másnapján kiborultam, sírtam a szobámban, anyámmal vesztem össze, mint általában, az új helyen se bírtuk egymást sokáig. Bezárkóztam, lefuttattam magamban, mi vár rám, lepergettem az előttünk álló durva, veszekedős jövőnket, nem először vert pofán a teljes kilátástalanság érzete. Magamban beszéltem, mint máskor egy-egy vitánk után, egyre többször fordult elő újabban már az előző helyen is, nem lesz akkor ebben se változás. Motyogtam, szitkozódtam, átkoztam anyámat és az életet, ösztönösen nézhettem rá a képre, és kezdhettem el panaszkodni neki. Hogy milyen rossz nekem. *Ugye igazam van?* Intett a fejével, hogy nincs.

Elöntött a forróság.

Megbolondultam. Vagy csak túl erős a fantáziám? Látom azt, ami nincs?

Se vallási, se egyéb örületbe nem kívántam esni, *Jézusom, ne már*, emlékszem a döbbenetemre, igyekeztem kívülről figyelni magam, ez jól bevált szokásom volt, ha valami bántott, és túl mélyre merültem, kirepültem magamból kicsit, általában segített, főleg, amikor teljesen meg tudtam csinálni. Olyankor azonnal jelentéktelen apróságokká alakultak át a problémáim. Itt most másról volt szó, mégis ehhez a módszerhez folyamodtam, nem jutott más eszembe, ezúttal a valószínűtlenség miatt próbálkoztam a magamból kikerüléssel. Vagy hogy mondjam... Rálátással. De most nem sikerült.

Kérdéseket tettem fel a képnek, ő pedig válaszolt. Hol igent bólintott, hol nemet intett. Kivert a víz, remegtem.

Kis idő múltán megnyugodtam. Elfogadtam a szürrealitást. Megnézzük, mi ez, gondoltam. Kísérletezni kezdtem, vajon a kívánt feleletek érkeznek-e.

Laci lesz a férjem? Igent akartam látni, nemet jelzett. *Sokáig él majd az apám?* Nem. *Születik még testvérem?* Igen.

Anyám két hét múlva teherbe esett, apám megbetegedett, majd meghalt, a plátói szerelmem meg évekkel később az unokanővéremet vette feleségül, ugyebár.

Innentől kezdve a képnek mondtam el mindent, ami fájt. Nem beszéltem róla senkinek, ő lett az én titkom. Elképzeltem, mit szólnék, ha nekem valaki ilyeneket nyomna. Mint amikor filmekben az időutazók nem mondják el az igazat másoknak, felesleges, úgyse vennék komolyan. A kép-Mária csak az enyém volt, és ott is maradt velem, nem emelkedett el hónál fehérebb ragyogásban a keleti ég felé, nem nyitott utat neki a fény az égboltozaton, mint Fátimában az igazinak, akit ugyanilyen öltözetben, átszúrt szívvel látott három kis pástorgyerek. De erről a történetről akkor még nem tudtam.

A festmény világháborús időkből származott, orosz katona lőtte át, a lyuk csak a hátulján látszott, elől bőrdarabbal pótolták a sérült részt. A festett Mária és a festett Jézus nem kapott sebet, fölöttük hatolt át a golyó. Megúszták, mint a mostani előtti pápa, tudod melyik, azt a merényletet május tizenharmadikán, a születésem napján.

A nagymamám tanított meg imádkozni kiskoromban. Minden este elmondtam egyet, de inkább csak játékból, a magam szórakoztatására. Nem jártunk templomba. Most viszont fogtam magam, és elmentem. Nem szóltam senkinek, csak felkerekedtem, nem akartam magyarázkodni, főleg anyámnak. Feszített már a titok, gondoltam, elmesélem egy illetékesnek, mégse normális, ami történik velem. Vagy én nem vagyok az, de akkor az meg derüljön ki.

Szilárd atya morózus, szigorú ember volt, nem hatódott meg sem tőlem, sem attól, hogy egy képpel kommunikálok. Annyit mondott, itt az ideje, hogy hittanra járjak. Ennyit jegyzett meg, összvissz. Meg hogy üljek be az elsősök közé. Én viszont gimnazista voltam már, nem akartam, mit csináljak a kicsik között? Néhány misére azért elmentem kíváncsiságból, nem volt sok értelme.

Jött a nyár, emlékszel, azokat mindig a nagymamámnál töltöttem. Vártam nagyon a találkozást, benne bíztam, gyorsan el is mondtam mindent. Megfogta a kezem, és még aznap elvitt az ottani paphoz, ahhoz, aki megkeresztelt annak idején, húsvétkor egyébként. Kedvesen fogadott, azt mondta, üljek le mellé, *ez lesz itt a Luca széke*, majd ő elmond nekem mindent a Bibliáról. Nem kértem ilyesmire, mindenesetre így történt, kései, igen alapos ismeretterjesztésben részesültem. Szeretett engem az első perctől, ezt tévedhetetlenül éreztem, lelkes apostolként amolyan magántanítványává fogadott, kicsit még csalt is az érdekekben, nyár végén beírta valami nagykönyvbe, hogy elsőáldozó vagyok, bár ezt se kértem, ez neki volt fontos valamiért. Úgyhogy az áldozást, ha érvényes ez így egyáltalán, gyorstalpalón végeztem.

Rengeteget mesélt Fátimáról. Gondolom, a nevem és a születési időpontom miatt. Már a nevével elvarázsolódtam. Fátima, Fátima. Mesevilág. Úgy éreztem, mintha én is a jelenés történetének szereplője lennék. Még a nevem is azonos a legidősebb látnokéval. És mennyi majdnem konkrét egyezés... Például... Luciát is nagyszombaton keresztelték meg, amikor a plébániatemplom harangjai a feltámadást hirdették. Őt is érte olyasmi élmény, mint engem, hatévesen rámosolygott egy Mária-szobor. Később egy hegy lejtőjénél, olajfák, fenyők, tölgybokrok fölött hószobrot látott átúszni az égen, a nap által átlátszóvá tett kristályszerű alak megszólította őt és két unokatestvérét. Azzal kezdte, ne féljenek, ő a béke angyala. Hányszor láttam én is felhő-angyalokat! De hozzám nem szóltak soha, vagy talán csak nem jól figyeltem, ezt mondjuk nem bánom utólag se, ott estem volna össze, hiába kérte volna, hogy ne féljek.

Lucia anyja nem hitte el se az angyalt, se a május tizenharmadiki első jelenést. Ahogy az én anyám se nekem az én dolgaimat. A portugál asszony megverte a lányát, amiért sze-

rinte hazudott, ahogy sokszor engem is ütött-vert az anyám, minden-
nel, ami a keze ügyébe került. A legrosszabb a vizes kötél volt. Az nem
került csak úgy a kezébe, azt be kellett áztatnia, hogy jobban fájjon.

A hír – most a jelenést mondom – terjedt. A kerületi előljáráságon
ijesztgették a kis látnokokat, már attól féltek szegények, hogy megsütik
őket. Az én anyám is felvetette egyszer, hogy berak a sütőbe. Nem em-
lékszem már, mi lehetett a bűnöm, talán nem raktam rendet a szobám-
ban. Ámultan hallgattam a papot, ahogy mesélte a régi dolgokat, a híres
történetet, egyre több párhuzamra lettem figyelmes. Lucia imádott tán-
colni, gesztenyét pirítani, kukoricát fosztani, pont, ahogy én. De annyira,
hogy ezek voltak a kedvenc elfoglaltságaim. Amikor új plébános érke-
zett a kis portugál faluba, szószékről agitált a szaporodó bálók, mulatsá-
gok ellen, ő meg olyan lehetett, mint Szilárd atya. Ennél nagyobb baj is
történt, Lucia apja inni kezdett, jaj, mint az enyém, akit úgy imádtam. *Is-
tenem, hová lett ennek a háznak az öröme*, kérdezte sírva Lucia anyja. Én is
emlékszem hasonlóra.

Tátott szájjal hallgattam a papot, többször elmeséltem bizonyos része-
ket. A részletek érdekelték. A távolságok, a színek. Nem tudom, minden au-
tentikus volt-e, fel sem merült a kétely bennem. Csak néha. A második jele-
néskor Lucia másfél méternyire volt Máriától, ez például gyanús volt, kérdez-
tem a távolságot, és ő azonnal mondta ezt a másfél métert, mindegy, a lényeg:
Mária akkor ígérte meg Luciának, hogy soha nem hagyja el. Szeplőtelen szíve lesz az örök
menedéke. Úgy tetszett ez a mondat! Tudatta vele, hogy hamarosan az égbe viszi a két ki-
sebb gyereket, ahogy a kép-Mária is közölte velem apám közelgő halálát. Többször rákér-
deztem, amikor sejteni kezdtem, mi lesz nemsokára, iszonyú erővel próbáltam vízszintes
mozgást látni, de a jel mindig függőleges volt.

Amikor nem a papnál ültem, próbáltam kikapcsolni magam ebből az örületből, mert
az volt, vagy az is legalábbis, örület, egy másik, titokzatos birodalom, amely, éreztem, be-
akar vonzani. Mentem vele, de próbáltam ellenállni is kicsit, húzott magához, mégis ide-
gen volt. Félelmetes. És másféle gondolatokkal is küszködtem akkoriban, azon a nyáron,
profánokkal, olyanokkal, amelyekről nem beszélhettem sem a nagymamámnak, sem a pap-
nak, elég távoliak az egyháztól és az unokaságtól. Kamaszlány voltam, tetszett, ahogy ala-
kult át a testem, sokat lógtam a helyiekkel, mentünk diszkóba, csókolóztam nem is egy
fiúval, történt más is, élveztem a bűnt, úgy éreztem, védve vagyok, várt mindennap a pap.

Valaki azt mondta Luciának, a sátán cselvetése lehet az egész jelenés-dolog. Akkor egy-
szer megingott. Azon az éjszakán álmában látta az ördögöt. Én akkor vesztettem el kis időre
a hitemet és az erőmet, amikor becsöngetett egy férfi, és arra kért, menjek vele sétálni. Azt
hittem, megöl vagy megerőszakol. Mentem készségesen, lépegettem mellette, üres szívvel,
hidegen, ahogy a kivégzőgödrökhöz mennek szó nélkül a halálraítéltek, vagy a menetosz-
lopban, pedig tudják, mi lesz a vége, láttam ilyen szörnyűséget a tévében, nem értettem,
de tényleg van ilyen, lehet, megtörtént velem is, kívülről figyeltem magam, ahogy épp fel-
adok mindent. De a férfi nem gyilkos volt szerencsére, csak egy orvos, azt akarta elmon-
dani nekem, mitől próbáljuk megkímélni az apámat, elmondta, kíméltük, mégis meghalt.

Júliusban Mária megmutatta a poklot a gyerekeknek. Tudható, milyennek látták, mert
Lucia sok évvel később érzékletesen leírta. A pap szerintem szóról szóra megtanulta a be-
számolót, nagyon úgy tűnt, még a hangja is megváltozott, ahogy mesélt, a szemei nem evi-
lágivá, egészen furcsává szűkültek, de nem volt félelmetes, csak mintha más szférába ke-
rült volna át, míg mesélt. Mély, átható sugarakról szónokolt, kérte, képzeljem el, micso-
da irtózatoss lángtenger jelenhetett meg a gyerekek lelki szemei előtt. Égő, fekete gonosz
szellemek, emberi formák mint átlátszó, izzó parazsak merültek fel és alá ebben a tenger-
ben. *A lángok feldobták őket a levegőbe, aztán, mint szikrák a tűzbe, egyensúly nélkül estek
újra le. Estükben velőtrázó, kétségbeesett sikoltást hallattak, és hörögve hulltak a mélybe.* Per-
sze rettegtek, bár a közös látomás csak egy pillanatig tartott. Az segített az elviselésében,
hogy Mária előtte megígérte nekik a mennyországot. Aha, úgy biztos más.

Én pont így képzeltem el mindig is a poklot.

Levegőt se mertem venni, igen, konkrétan alig maradt némi kis levegőm, mire befejezte a pokol leírását, ő viszont izgalomba jött, lihegett, szinte kimerült, ha nem lenne butaság, azt mondanám, a gyönyörűségtől, kéj bujkált a szeme sarkában, de semmi rossz, talán csak a létezés mámora égett benne, fura persze, hogy a pokol látomásának kapcsán, mégis ezt gondoltam már akkor is. És mondom, nem lepett meg a leírás, így gondoltam a pokolra, ha szóba került, egyszer rá is kérdeztem a képtől, tényleg létezik-e.

Ennél, a júliusi jelenésnél tűntek el a felhők Lucia lelkéből. És én is a válasz óta nem félek semmitől.

Luciát az anyja csalónak tartotta, aki a világot bolonddá teszi. *Halálomban is döföd a kést belém*, mondta neki. Dühében tűzifával és seprűnyéllel ütötte. *Édesanyám, hogy mondhatnám azt, hogy semmit sem láttam, amikor láttam?* Az én anyám azt vágta a fejemhez egy vita hevében: azért születtem a világra, hogy szerencsétlenné tegyem őt. Ez az életcélom. Hitte is komolyan. Bezárt a szobámba, sokáig nem jöhettek ki. Fogásba vetették a gyerekeket is, ne tudjanak a szokásos helyre menni a következő hónap tizenharmadik napján. Csakhogy a sors és a végzet nem kerülhető ki, a Szűzanya módot talált egy pár nappal későbbi találkozásra. Nem probléma az ilyesmi neki.

Az ő házukba is bekopogott egy férfi. Tartott a háború, az első, azt hitték, német az ember és ölni jött. Mint az orvos az én esetemben. De ott se erről volt szó. Csak annyit kért, Lucia kísérje el a jelenések helyszínére. Imádkozni akart egy lány szerelméért. Októberben aztán, az utolsó jelenéskor ő emelte fel Luciát, hadd lássák az emberek. Nem volt még tévé, fel kellett mutatni a látnokot, rengetegen áztak az esőben, közel akartak lenni a csodához. Hitték is meg nem is. A férfi később feleségül vette azt a lányt, akiért imádkozott.

Mint te az unokanővéremet, Laci.

Pedig hogy szerettelek.

Nem imádkoztam érted soha.

A sors és a végzet talán ugyanaz.

Óvatosan vettem fel a hasonlóságok ügyét a papnak. Nem akartam, hogy fantáziáló, érdekeskedő gyereknek tartson, azt meg végképp nem, hogy hazugnak. Megfogta a kezem, a szemembe nézett, egy darabig nem szólt, aztán azt kérte, mindig szívesen mondjam Máriának, hogy szeretem. Olyankor úgy érzem majd, mintha tűz égne bennem, ami nem éget el. Nem értettem, mit jelent, mindenesetre így van.

Ahogy Luciának, nekem is az apám volt a mindenem. Kiskorunkban a karjukba és a nyakukba vettek. *A Hold a Szűzanya lámpása, a csillagok az angyalokéi, világítják az utat az éjszakában*, mondta Luciának az apja. Vagy nekem az enyém.

Nyár végén hazamentem, folytatódta a viták. Próbáltam védeni magam, erősítettem a burkot magam köré, meg az öntudatomat. Egyre kevesebbszer fordultam a képhez, nem akartam, hogy bárki vagy bármi segítsen, és panaszkodni se, panaszkodni jó ideje nem szoktam már. A kép egy idő után bekerült az ágyam mögé.

Már nagyon régen máshol élek, az idejét se tudom, mikor láttam utoljára a Vértest. Nem emlékszem, miért nem vittem magammal a festményt, amikor elköltöztem otthonról, biztos volt valami oka. De nemrég eszembe jutott, a kép, meg ez az egész, minden, apa, te, Lucia, Fátima, a pap, aki megismertetett a történettel, amelyben magamat akartam látni. Nincs meg a festmény, anyám feldarabolta és befűtött vele. Kár. Meg akartam kérdezni Máriától, élek-e olyan sokáig, mint Lucia, találkozom-e még veled, és azt is, eljutok-e Fátimába valaha, látom-e, ahogy hajnalban jönnek az első fények Aljustrel felől.

